

Karta praw pracowników

Jeśli pracujesz w mieście Nowy Jork, przysługują Ci prawa niezależnie od Twojego statusu imigracyjnego.

Wydział spraw konsumenckich i ochrony pracowników (Department of Consumer and Worker Protection, DCWP) opracował niniejsze zestawienie najważniejszych miejskich, stanowych i federalnych przepisów prawnych, aby poinformować pracowników, jakie prawa pracownicze im przysługują.

Uwaga: „Pracownik” oraz „niezależny wykonawca” to dwie różne grupy klasyfikacji pracowniczej. Wskażemy, gdy dane prawo pracownicze dotyczy również niezależnych wykonawców.

I. Prawa pracownicze egzekwowane przez DCWP

- Płatny urlop chorobowy i ze względów bezpieczeństwa
- Tymczasowe zmiany harmonogramu pracy
- Prawa pracowników w barach szybkiej obsługi
- Prawa pracowników w handlu detalicznym i pracowników bezpieczeństwa w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej
- Prawa pracowników dostarczających żywność
- Prawa wykonawców niezależnych (samozatrudnionych)
- Świadczenia dla osób dojeżdżających do pracy
- Prawa pracowników branży spożywczej

II. Prawa pracownicze egzekwowane przez inne agencje

- Płaca minimalna i wymiar godzin
- Dominujące wynagrodzenie
- Płatny urlop rodzinny
- Ustawa o urlopie rodzinnym i zdrowotnym
- Odszkodowania pracownicze oraz świadczenia z tytułu niepełnosprawności
- Zakaz zmuszania do pracy
- Bezpieczne i zdrowe miejsce pracy
- Miejsce pracy wolne od dyskryminacji
- Prawo do zrzeszania się
- Świadczenia dla osób bezrobotnych
- Ubezpieczenie zdrowotne
- Prawidłowa klasyfikacja pracownika (pracownik lub niezależny wykonawca)

III. Prawa osoby ubiegającej się o pracę

- Przejrzystość płacowa
- Zakaz pytań o historię wynagrodzeń
- Prawa korzystających z usług agencji pośrednictwa pracy
- Narzędzia do automatycznej decyzji o zatrudnieniu

I. Prawa pracownicze egzekwowane przez DCWP

W tej części omówiono ważne przepisy prawa pracy obowiązujące w mieście Nowy Jork.

Uwaga: Podane tu informacje nie mają charakteru wyczerpującego i nie stanowią porady prawnej.

Zakaz działań odwetowych

Karanie, zwalnianie lub podejmowanie jakichkolwiek działań przeciwko pracownikom, którzy korzystają lub próbują korzystać ze swoich praw jest niezgodne z prawem. Jeżeli podejrzewasz, że takie działanie odwetowe miało miejsce, niezwłocznie skontaktuj się z DCWP.

Skontaktuj się z DCWP

Aby dowiedzieć się o dodatkowych przepisach prawa pracy w mieście Nowy Jork, zadać pytanie lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową **nyc.gov/workers**
- Zadzwoń pod numer **311** (212-NEW-YORK poza miastem Nowy Jork) i poproś o pracownika ds. ochrony praw pracowniczych

DCWP nie ujawni Twojej tożsamości, chyba że będzie to wymagane przez prawo lub wyrazisz na to zgodę. DCWP nie zapyta Cię o Twój status imigracyjny.

Płatny urlop chorobowy i ze względów bezpieczeństwa

Jeśli pracujesz w niepełnym lub pełnym wymiarze czasu pracy w firmie dowolnej wielkości lub organizacji non-profit w mieście Nowy Jork lub jako pracownik(-ca) domowy(-a) w jakimkolwiek gospodarstwie domowym w mieście Nowy Jork, masz prawo do maksymalnie 40 lub 56 godzin rocznie urlopu, aby zadbać o siebie lub sprawować opiekę nad jakąkolwiek osobą uznawaną przez Ciebie za rodzinę. Wykorzystaj ten urlop, aby:

- zadbać o zdrowie (w tym leczenie lub profilaktyka);
- zapewnić bezpieczeństwo ze względu na przemoc domową, niechciany kontakt seksualny, prześladowanie lub handel ludźmi.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową **nyc.gov/workers**
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Paid Safe and Sick Leave” (płatny urlop chorobowy i ze względów bezpieczeństwa)

Tymczasowe zmiany harmonogramu pracy

Masz prawo do tymczasowych zmian w harmonogramie do dwóch dni roboczych w roku w przypadku niektórych wydarzeń osobistych. Obejmuje to prawo do bezpłatnego urlopu. Sytuacje, które uprawniają do skorzystania z tego prawa, to:

- opieka nad dzieckiem;
- opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny lub gospodarstwa domowego;

- przesłuchanie w sprawie świadczeń publicznych;
- jakakolwiek inna sytuacja w ramach przepisów ustawy o płatnym urlopie chorobowym oraz ze względów bezpieczeństwa miasta Nowy Jork.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Temporary Schedule Change” (tymczasowa zmiana harmonogramu pracy)

Prawa pracowników w barach szybkiej obsługi

Jeśli pracujesz w barze szybkiej obsługi, musisz mieć zapewnione:

- regularny tygodniowy harmonogram pracy;
- dodatkowe wynagrodzenie za zmiany w harmonogramie pracy;
- pierwszeństwo pracy na nowo dostępnych zmianach;
- ochronę pracy przed zwolnieniem dyscyplinarnym, zwolnieniem lub redukcją godzin pracy.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Fair Workweek Law” (ustawa o uczciwym tygodniu pracy)

Prawa pracowników w handlu detalicznym i pracowników bezpieczeństwa w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej

Jeśli pracujesz w sklepie sprzedaży detalicznej lub w dziale bezpieczeństwa, musisz otrzymać tygodniowy harmonogram pracy na 72 godziny przed pierwszą zmianą.

Twój pracodawca nie może wprowadzać zmian w ostatniej chwili.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Fair Workweek Law” (ustawa o uczciwym tygodniu pracy)

Prawa pracowników dostarczających żywność

Niezależni wykonawcy realizujący dostawy z restauracji przy użyciu aplikacji mają prawa.

Jeśli realizujesz dostawy z restauracji za pośrednictwem aplikacji, aplikacje takie muszą:

- płacić Ci stawkę minimalną*;
- informować Cię, jaka jest wysokość napiwku za każdą dostawę;
- informować Cię o całkowitej kwocie wynagrodzenia i napiwków za poprzedni dzień;
- zezwolić Ci na ograniczenie odległości dostawy od restauracji oraz na odmowę korzystania z określonych mostów lub tuneli;
- poinformować Cię o szczegółach trasy przed przyjęciem zlecenia dostawy;
- płacić Ci co najmniej raz w tygodniu.

*Aktualizacja stawki minimalnego wynagrodzenia następuje 1 kwietnia każdego roku.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Delivery Workers” (Pracownicy dostawy).

Prawa wykonawców niezależnych (samozatrudnionych)

Jeśli jesteś niezależnym wykonawcą (osobą samozatrudnioną) w Nowym Jorku, musisz uzyskać:

- umowę na piśmie;
- terminową i pełną zapłatę za swoją pracę.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Freelance Workers” (wykonawcy niezależni).

Świadczenia dla osób dojeżdżających do pracy

Jeśli pracujesz na pełny etat w firmie lub organizacji non-profit w Nowym Jorku zatrudniającej 20 lub więcej pełnoetatowych pracowników spoza związków zawodowych, Twój pracodawca musi zaoferować Ci program świadczeń dla osób dojeżdżających do pracy.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Commuter Benefits” (świadczenia dla osób dojeżdżających do pracy).

Prawa pracowników branży spożywczej

Jeśli pracujesz w sklepie spożywczym, który został sprzedany, nowy właściciel jest zobowiązany zatrudniać pracowników poprzedniego właściciela przez okres przejściowy wynoszący 90 dni.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workers
- Zadzwoń pod numer 311 i powiedz „Grocery Workers” (pracownicy branży spożywczej).

II. Prawa pracownicze egzekwowane przez inne agencje

W tej sekcji omówiono ważne miejskie, stanowe i federalne przepisy prawa pracy, które chronią pracowników. Omówiono tu również antydyskryminacyjną ochronę pracowników w Nowym Jorku, która obejmuje wiele rodzajów pracowników, w tym niezależnych wykonawców.

Uwaga: Podane tu informacje nie mają charakteru wyczerpującego i nie stanowią porady prawnej.

Płaca minimalna i wymiar godzin

Masz prawo do otrzymywania co najmniej minimalnej stawki godzinowej.

Oprócz minimalnej stawki godzinowej możesz mieć prawo do dodatkowego wynagrodzenia, w tym:

- *Płacy za nadgodziny*: Półtora stawki godzinowej za pracę powyżej 40 godzin tygodniowo.
- *Płacy za wezwanie*: Wynagrodzenie za wcześniejsze zwolnienie do domu.
- *Podzielona zmiana i rozłożenie godzin*: Wynagrodzenie, gdy początek i koniec dnia pracy dzieli więcej niż 10 godzin.
- *Dopłata za utrzymanie w czystości uniformu*: Płatność za samodzielne czyszczenie uniformu.

Pracodawca jest zobowiązany do:

- przekazania pracownikowi pisemnego potwierdzenia stawki jego/jej wynagrodzenia w chwili przyjęcia do pracy;
- przedstawienia szczegółowego rozliczenia wynagrodzenia (odcinka wypłaty) w każdym dniu wypłaty.

Przysługują Ci dodatkowe prawa i zabezpieczenia związane z:

- nielegalnymi potrąceniami z wynagrodzenia;
- odpoczynkiem i przerwami;
- zatrudnieniem pracowników poniżej 18 roku życia.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „labor standards” [standardy zatrudnienia]) | 888-469-7365

Dominujące wynagrodzenie

Zgodnie z prawem stanowym i miejskim wykonawcy muszą spełniać wyższe wymagania dotyczące płacy minimalnej i świadczeń dla pracowników w ramach niektórych zamówień publicznych oraz niektórych projektów prywatnych otrzymujących finansowanie publiczne lub ulgi podatkowe.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „prevailing wage”) [dominujące wynagrodzenie] | 888-469-7365

New York City Comptroller

comptroller.nyc.gov (wyszukaj „prevailing wage” [dominujące wynagrodzenie]) | 212-669-3916

Płatny urlop rodzinny

Twój pracodawca musi zapewnić do 12 tygodni płatnego czasu wolnego (bez ryzyka zwolnienia), aby pracownik mógł:

- nawiązać więź z nowo narodzonym, adoptowanym lub przybranym dzieckiem;
- sprawować opiekę nad poważnie chorym członkiem rodziny; lub
- pomóc bliskim, gdy małżonek, partner domowy, dziecko lub rodzic przebywa za granicą w czynnej służbie wojskowej.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

New York State Paid Family Leave

paidfamilyleave.ny.gov | 844-337-6303

Ustawa o urlopie rodzinnym i zdrowotnym

Pracodawcy zatrudniający 50 lub więcej pracowników muszą zapewnić uprawnionym pracownikom do 12 tygodni *bezpłatnego* urlopu rodzinnego i zdrowotnego.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

U.S. Department of Labor

dol.gov | 866-4-USWAGE (866-487-9243)

Odszkodowania pracownicze oraz świadczenia z tytułu niepełnosprawności

Masz prawo do świadczeń pieniężnych i/lub opieki medycznej, jeśli zachorujesz lub odniesiesz obrażenia bezpośrednio w wyniku pracy.

Twój pracodawca musi także zapewnić tymczasowe świadczenia z tytułu niezdolności do pracy w przypadku urazów lub chorób powstałych poza pracą, w tym niezdolności do pracy będącej wynikiem ciąży lub porodu.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

New York State Workers' Compensation Board

wcb.ny.gov | 877-632-4996

Zakaz zmuszania do pracy

Praca przymusowa, zwana także handlem ludźmi, to poważne przestępstwo. Ofiary to osoby pracujące wbrew swojej woli w wyniku używania wobec nich siły, oszustwa lub przymusu.

Aby uzyskać więcej informacji lub aby uzyskać pomoc, skontaktuj się z:

National Human Trafficking Hotline

(U.S. Department of Health & Human Services Administration for Children & Families)

888-373-7888 (całodobowo, 7 dni w tygodniu)

New York State Department of Labor Division of Immigrant Policies and Affairs

877-466-9757 (od poniedziałku do piątku, 9:00 do 17:00)

Dla niektórych ofiar handlu ludźmi, dostępna jest forma ulgi imigracyjnej zwana wizą T.

Aby uzyskać więcej informacji lub aby uzyskać pomoc, skontaktuj się z:

Mayor's Office of Immigrant Affairs Immigration Legal Support Hotline

800-354-0365 (poniedziałek–piątek, od 9:00 do 18:00)

Bezpieczne i zdrowe miejsce pracy

Twoje miejsce pracy musi być wolne od zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa. Masz również prawo do otrzymywania informacji i szkoleń na temat zagrożeń w pracy.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

Occupational Safety and Health Administration

osha.gov | 800-321-OSHA (800-321-6742)

Masz prawo do utworzenia komisji ds. bezpieczeństwa w miejscu pracy, składającej się z pracowników i menedżerów, która zajmie się kwestiami bezpieczeństwa w miejscu pracy.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „HERO Act” [ustawa HERO]) | 888-469-7365

Miejsce pracy wolne od dyskryminacji

Przepisy miejskie, stanowe i federalne zabraniają molestowania seksualnego i dyskryminacji w zatrudnieniu. Ustawa antydyskryminacyjna miasta Nowy Jork chroni pracowników, niezależnych wykonawców, stażystów i osoby ubiegające się o pracę.

W Nowym Jorku dyskryminacja ze względu na kategorie chronione, w tym między innymi:

- wiek
- historię skazań (w wielu przypadkach)
- niepełnosprawność
- płeć
- obywatelstwo lub status imigracyjny
- pochodzenie narodowe
- ciążę
- rasę
- religię
- orientację seksualną

Uzasadnione udogodnienia

Pracodawcy w mieście Nowy Jork muszą zapewnić uzasadnione udogodnienia w miejscu pracy w związku z:

- niepełnosprawnością (fizyczną lub umysłową)
- ciążą, narodzinami dziecka, karmieniem piersią
- wyznawaną religię
- statusem ofiary przemocy domowej (w tym przemocy ekonomicznej), przemocy seksualnej lub prześladowania

Uzasadnione udogodnienia mogą obejmować zmianę harmonogramu godzin pracy, obowiązków i/lub sprzętu.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

NYC Commission on Human Rights

nyc.gov/humanrights | 311 (powiedz „Discrimination” [dyskryminacja]) lub 212-416-0197

New York State Division of Human Rights

dhr.ny.gov | 888-392-3644

U.S. Equal Employment Opportunity Commission

eeoc.gov | 800-669-4000

Równe wynagrodzenie

Masz prawo do równego wynagrodzenia za tę samą pracę i do omawiania swojego wynagrodzenia ze współpracownikami.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

New York State Attorney General

ag.ny.gov (wyszukaj „equal pay” [równe wynagrodzenie]) | 800-771-7755

Prawo do zrzeszania się

Możesz połączyć siły ze swoimi współpracownikami, aby poprawić swoje warunki pracy, w tym zorganizować związek zawodowy. Pracodawcy nie mogą podejmować działań przeciwko Tobie za organizowanie się lub rozmawianie ze współpracownikami na temat warunków pracy.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

National Labor Relations Board

nrlb.gov | 844-762-NLRB (844-762-6572)

Świadczenia dla osób bezrobotnych

Twój pracodawca musi posiadać ubezpieczenie na wypadek bezrobocia, które zapewnia tymczasowy dochód przez okres do 26 tygodni, w sytuacji gdy stracisz pracę nie z własnej winy i aktywnie jej poszukujesz. Aby kwalifikować się do zasiłku dla bezrobotnych, musisz posiadać prawne zezwolenie na pracę.

Aby uzyskać więcej informacji skontaktuj się z:

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „unemployment” [bezrobocie]) | 888-209-8124

Ubezpieczenie zdrowotne

Jeśli Twój pracodawca oferuje ubezpieczenie zdrowotne, możesz mieć prawo do kontynuacji świadczeń zdrowotnych w przypadku utraty ubezpieczenia lub zmiany pracy.

Aby uzyskać więcej informacji skontaktuj się z:

U.S. Department of Labor

dol.gov (wyszukaj „Employee Benefits Security Administration”) | 866-444-3272

Prawidłowa klasyfikacja pracownika (pracownik lub niezależny wykonawca)

Wiele praw pracowniczych ma zastosowanie wyłącznie do osób zatrudnionych sklasyfikowanych jako pracownicy.

To, czy jesteś pracownikiem, czy niezależnym wykonawcą, zależy od kilku czynników i charakteru wykonywanej pracy.

Błędna klasyfikacja ma miejsce, gdy pracodawcy traktują osoby przez siebie zatrudnione jako niezależnych wykonawców choć powinni być pracownikami lub płać pracownikom „nieoficjalnie” bez płacenia podatków. Błędna klasyfikacja pozbawia takie osoby ich praw i korzyści pracowniczych.

Aby uzyskać więcej informacji lub zgłosić błędną klasyfikację, skontaktuj się z:

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „misclassification” [błędna klasyfikacja]) | 866-435-1499

III. Prawa osoby ubiegającej się o pracę

W tej sekcji omówiono ważne miejskie, stanowe i federalne przepisy prawa pracy.

Uwaga: Podane tu informacje nie mają charakteru wyczerpującego i nie stanowią porady prawnej.

Miasto oferuje bezpłatną pomoc osobom poszukującym pracy, które posiadają prawne zezwolenie na pracę. Skontaktuj się z Departamentem usług dla małych przedsiębiorstw miasta Nowy Jork, aby uzyskać informacje na temat Workforce1 Career Centers:

- Odwiedź stronę internetową nyc.gov/workforce1
- Zadzwoń pod numer **311** i powiedz „Workforce1”.

Przejrzystość płacowa

Większość pracodawców musi podać w ogłoszeniu o pracę zakres wynagrodzeń.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

NYC Commission on Human Rights

nyc.gov/humanrights | 311 (powiedz „Salary Transparency” [przejrzystość płacowa])

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „przejrzystość płacowa”) | 888-469-7365

Zakaz pytań o historię wynagrodzeń

Podczas procesu rekrutacji pracodawcy nie mogą pytać o Twoją historię wynagrodzeń.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

NYC Commission on Human Rights

nyc.gov/humanrights | 311 (powiedz „Discrimination” [dyskryminacja])

New York State Department of Labor

dol.ny.gov (wyszukaj „salary history ban” [zakaz pytań o historię wynagrodzeń]) | 888-469-7365

Prawa korzystających z usług agencji pośrednictwa pracy

Aby móc prowadzić działalność w Nowym Jorku, agencje pośrednictwa pracy muszą posiadać licencję DCWP.

Agencje nie mogą pobierać opłat zanim zostaniesz zatrudniony. Opłaty nie mogą przekraczać maksymalnej kwoty określonej przez prawo stanowe. Jeśli zapłacisz nielegalną opłatę, możesz zażądać zwrotu pieniędzy.

Agencje muszą dać Ci umowę i rachunki.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

NYC Department of Consumer and Worker Protection

nyc.gov/workers | 311 (powiedz „Employment Agency Complaint” [skarga na agencję pośrednictwa pracy]).

Narzędzia do automatycznej decyzji o zatrudnieniu

Pracodawcy i agencje pośrednictwa pracy nie mogą korzystać z narzędzia do automatycznego podejmowania decyzji o zatrudnieniu (automated employment decision tool, AEDT) w Nowym Jorku, jeśli nie upewnią się, że przeprowadzono audyt stronniczości i nie prześlą wymaganych powiadomień pracownikom i kandydatom do pracy.

Aby uzyskać więcej informacji lub złożyć skargę, skontaktuj się z:

NYC Department of Consumer and Worker Protection

nyc.gov/dcwp | 311 (powiedz AEDT)